

GIẢI PHÁP PHÒNG NGỪA TỘI PHẠM GÂY RỐI TRẬT TỰ CÔNG CỘNG DO TRANH CHẤP, KHIẾU NẠI, TỔ CÁO TRONG LĨNH VỰC ĐẤT ĐAI TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH QUẢNG BÌNH

TRẦN QUANG HIẾU

Công an tỉnh Quảng Bình

Quảng Bình là tỉnh nằm ở khu vực Bắc Trung Bộ, phía bắc giáp tỉnh Hà Tĩnh, phía nam giáp tỉnh Quảng Trị, phía đông giáp vịnh Bắc Bộ, phía tây giáp các tỉnh Khăm Muôn và Savanakhét, nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào. Cùng với cả nước, những năm qua, thực hiện chính sách mở cửa, hội nhập, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, tỉnh Quảng Bình ngày càng đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội, đời sống của Nhân dân ngày càng được nâng cao. Nhất là các khu công nghiệp, khu đô thị mới ngày càng được mở rộng phát triển, nhiều dự án nhà ở thương mại, đô thị, tổ hợp thương mại dịch vụ và nhà phố được hình thành. Bên cạnh việc phát triển kinh tế - xã hội thì tình trạng tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai vẫn còn nhiều diễn biến phức tạp, ảnh hưởng đến an ninh trật tự (ANTT) trên địa bàn, trong đó có nhiều vụ khiếu nại, tố cáo phức tạp, đông người, vượt cấp lên Trung ương, kéo đến công sở các cơ quan và nhà riêng các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước để khiếu nại; một số đối tượng cơ hội chính trị nhân các dịp này tìm cách kích động gây rối, làm ảnh hưởng đến ANTT. Qua nghiên cứu cho thấy, các vụ tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai đông người, phức tạp đều có dấu hiệu phạm tội gây rối trật tự công cộng, là nguy cơ dễ bùng phát thành “điểm nóng” về ANTT...

Trước tình hình trên, quán triệt và thực hiện nghiêm sự lãnh đạo, chỉ đạo của lãnh đạo Bộ Công an, Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh Quảng Bình, với vai trò chủ công, nòng cốt thực hiện công tác bảo đảm ANTT, đấu tranh phòng, chống các loại tội phạm, trong đó có công tác phòng ngừa tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực

đất đai, các lực lượng chức năng Công an tỉnh Quảng Bình đã phát huy tốt vai trò tham mưu, triển khai lực lượng, biện pháp nhằm bảo đảm ANTT trên địa bàn; đã chủ động phối hợp với các cơ quan, ban ngành liên quan, nhất là phối hợp với UBND các cấp cơ sở thực hiện có hiệu quả công tác phòng ngừa tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai trên địa bàn tỉnh Quảng Bình, trực tiếp xây dựng, triển khai kế hoạch nắm tình hình; tham mưu cấp ủy chính quyền các cấp giải quyết các mâu thuẫn nội bộ, nhất là mâu thuẫn trong Nhân dân liên quan đến đất đai, đền bù, giải phóng mặt bằng triển khai các dự án phát triển nhà ở thương mại, khu công nghiệp, các tuyến đường giao thông, công trình trọng điểm của quốc gia... trên địa bàn tỉnh; tổ chức lực lượng phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn âm mưu, hoạt động lợi dụng tình hình khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai để kích động, phá hoại, gây chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc của các thế lực thù địch, đối tượng phản động và các loại tội phạm; đẩy mạnh tuyên truyền, vận động Nhân dân chấp hành pháp luật, xây dựng nếp sống văn hóa, tự quản, phối hợp, giúp đỡ lực lượng công an, chính quyền giải quyết các vụ việc ngay tại cơ sở lúc mới xảy ra, không để xảy ra phức tạp, bất ngờ về ANTT.

Nổi bật là lực lượng Công an tỉnh Quảng Bình đã phối hợp với các cơ quan chức năng tham mưu cấp ủy, chính quyền địa phương thực hiện có hiệu quả quy chế dân chủ ở cơ sở, cụ thể hóa phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra” gắn với việc triển khai thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII), Chỉ thị số 05-CT/TW (khóa XII), Nghị định 04/2015/NĐ-CP của Chính phủ và Pháp lệnh số 34/2007/PL-UBTVQH11 của Ủy ban Thường

vụ Quốc hội. Nhất là, qua công tác tham mưu, hầu hết các dự án chuẩn bị triển khai trên địa bàn đều được chính quyền công khai cho người dân biết, phân tích những hiệu quả kinh tế - xã hội do dự án mang lại cũng như tranh thủ ý kiến của người dân. Vì vậy, khi triển khai dự án, được người dân ủng hộ, không dễ phát sinh các tranh chấp, khiếu nại, tố cáo phức tạp. Điển hình như dự án Cụm trang trại điện gió B&T Quảng Bình tại địa bàn các huyện Quảng Ninh, Lệ Thủy có tổng mức đầu tư hơn 8.900 tỷ đồng. Quá trình triển khai dự án đã ảnh hưởng đến đời sống, sinh hoạt của các hộ dân. Mặc dù vậy, nhờ làm tốt công tác tuyên truyền, vận động, lấy ý kiến của người dân về dự án, về đền bù, giải phóng mặt bằng, hỗ trợ tái định cư nên dự án được hầu hết người dân địa phương ủng hộ và được triển khai theo đúng tiến độ.

Tham mưu với các cấp ủy đảng, chính quyền địa phương thực hiện tốt công tác hòa giải tại cơ sở. Trên cơ sở kết quả giải quyết các vụ tranh chấp, khiếu nại, tố cáo về đất đai, hằng năm, Công an tỉnh Quảng Bình đã chủ động tham mưu cấp ủy đảng, chính quyền địa phương chỉ đạo Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên củng cố, kiện toàn và nâng cao chất lượng hoạt động của các tổ hòa giải ở cơ sở; xây dựng đội ngũ hòa giải viên có trình độ, năng lực, có phẩm chất đạo đức tốt, có uy tín ảnh hưởng trong quần chúng, có tinh thần trách nhiệm và nhiệt tình tham gia công tác hòa giải ở cơ sở. Hiện nay, toàn tỉnh Quảng Bình có 1.170 tổ hòa giải ở cơ sở với 7.912 hòa giải viên, các hòa giải viên chủ yếu là Bí thư Chi bộ, Trưởng thôn, Trưởng ban Công tác Mặt trận, Hội Cựu chiến binh, Hội Nông dân, Hội Người cao tuổi, hội viên Hội Phụ nữ, đoàn viên Đoàn Thanh niên... Bên cạnh đó, còn có số hòa giải viên là cán bộ nghỉ hưu, trưởng họ, trưởng tộc, người có uy tín, chức sắc trong tôn giáo... Từ năm 2014 đến năm 2022, các tổ hòa giải đã hòa giải thành công 825 vụ mâu thuẫn, tranh chấp, khiếu nại, tố cáo về đất đai tại cơ sở. Trên cơ sở những kết quả của công tác hòa giải đã góp phần quan trọng trong việc xây dựng tình đoàn kết xóm

làng, làm cho Nhân dân am hiểu pháp luật hơn, xóa bỏ những mặc cảm, hiềm khích, hận thù, qua đó nhằm hạn chế các đơn thư khiếu nại, tố cáo vượt cấp, ngăn chặn các tình huống phức tạp về ANTT có thể xảy ra.

Từ năm 2014 đến năm 2022, lực lượng Công an tỉnh Quảng Bình đã phối hợp với các cơ quan, ban ngành tổ chức 4.435 đợt tuyên truyền, vận động ở địa bàn cơ sở với 506.971 lượt người tham dự (trong đó chú trọng tuyên truyền, vận động trong vùng đồng bào tôn giáo, vùng dân tộc thiểu số, địa bàn trọng điểm có nguy cơ phát sinh tranh chấp, khiếu nại, tố cáo phức tạp); tổ chức 1.389 buổi họp dân, hội nghị chuyên đề, trong đó có nội dung về phòng ngừa, giải quyết tranh chấp, khiếu nại, tố cáo về đất đai với 153.877 lượt người tham dự; phối hợp với ngành Thông tin và Truyền thông, Đài Phát thanh và Truyền hình biên tập và phát sóng hàng ngàn bản tin có ý nghĩa trong công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, trong đó có tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai; xây dựng 417 phóng sự về người tốt, việc tốt, câu chuyện cảnh giác để người dân học tập noi theo. Phối hợp với Mặt trận Tổ quốc và các đoàn, hội tổ chức 14 hội thi tìm hiểu pháp luật, phòng, chống tội phạm, thu hút hàng trăm thí sinh tham dự; tổ chức in, phát hành 354.790 tờ rơi, 7.879 áp phích về phòng, chống tội phạm gửi các ngành, đoàn thể, trường học và khu dân cư. Nhờ vậy, đã nâng cao trình độ nhận thức, ý thức trách nhiệm của quần chúng nhân dân trong công tác phòng ngừa tội phạm. Nhất là, thông qua công tác tuyên truyền, vận động, quần chúng nhân dân đã cung cấp cho lực lượng công an hàng trăm tin báo, tố giác về tội phạm giúp lực lượng công an điều tra xử lý nhanh chóng nhiều vụ việc liên quan đến ANTT, trong đó có các vụ việc tranh chấp, khiếu nại, tố cáo về đất đai.

Để nâng cao hiệu quả công tác phòng ngừa tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai trên địa bàn tỉnh Quảng Bình, trong thời gian tới nhóm nghiên cứu đề xuất thực hiện một số giải pháp sau:

Thứ nhất, kịp thời nắm chắc tình hình, nhất là nắm những mâu thuẫn, tranh chấp, khiếu nại, tố cáo là “ngòi nổ” phát sinh tội phạm gây rối trật tự công cộng

Lực lượng Công an tỉnh phải thường xuyên, chủ động làm tốt công tác nắm tình hình, nhất là những vấn đề bức xúc, nổi cộm trong quần chúng nhân dân. Cán bộ phụ trách địa bàn phải xuống trực tiếp địa phương, ăn, ở tại các nhà dân trong từng thôn, xóm, khu dân cư nơi có người dân khiếu nại, tố cáo, áp dụng các biện pháp công tác (kể cả bí mật lẫn công khai) để nắm chắc diễn biến sự việc; lắng nghe tâm tư, nguyện vọng chính đáng của Nhân dân; nắm chắc diễn biến hoạt động của các đối tượng xấu lợi dụng để làm phức tạp hóa tình hình; nắm rõ cách thức chỉ đạo giải quyết của cấp ủy, chính quyền địa phương và các cơ quan có liên quan để phát hiện những sơ hở, thiếu sót. Trên cơ sở đó phân tích, tổng hợp đánh giá một cách khách quan, toàn diện vụ việc; xác định nguyên nhân sâu xa dẫn đến tranh chấp, khiếu nại, tố cáo; chỉ rõ những nguyên cơ mà đối tượng xấu lợi dụng. Khi đã xác định chính xác, kịp thời các vấn đề trên thì lực lượng công an hoàn toàn chủ động trong việc tham mưu với cấp ủy, chính quyền địa phương nhanh chóng tháo gỡ “ngòi nổ”, giải quyết kịp thời những yêu cầu, nguyện vọng chính đáng của Nhân dân, không để mâu thuẫn kéo dài và lây lan, phát sinh hành vi gây rối trật tự công cộng.

Thứ hai, tham mưu cấp ủy đảng, chính quyền giải quyết triệt để các vấn đề là nguyên nhân, điều kiện phát sinh tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai

Thời gian qua, công tác tham mưu với cấp ủy đảng, chính quyền của lực lượng công an cơ sở trong phòng ngừa xã hội đối với loại tội phạm này có nơi, có lúc chưa được tiến thường xuyên, kịp thời, thiếu tính chủ động, hiệu quả chưa cao. Để chủ động phòng ngừa, giải quyết triệt để các vấn đề là nguyên nhân, điều kiện phát sinh tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất

đai, lực lượng Công an tỉnh Quảng Bình phải tham mưu với cấp ủy đảng, chính quyền trong việc thực hiện các biện pháp phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội; thực hiện tốt quy chế dân chủ ở cơ sở; xây dựng nếp sống văn hóa mới ở cộng đồng dân cư; tham mưu với cấp ủy đảng, chính quyền chỉ đạo các cơ quan ban ngành thực hiện có hiệu quả công tác tiếp công dân và giải quyết các tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai; tham mưu với cấp ủy đảng, chính quyền thành lập hoặc kiện toàn ban chỉ đạo phòng, chống tập trung đông người phá rối ANTT và bạo loạn; tăng cường huấn luyện, diễn tập phương án giải quyết các vụ tập trung đông người phá rối ANTT và bạo loạn.

Thứ ba, tăng cường tuyên truyền, vận động Nhân dân tham gia phòng ngừa tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai

Thời gian tới, các thế lực thù địch, số đối tượng phản động sẽ tiếp tục móc nối, câu kết với số đối tượng cực đoan trong nước thông qua mạng Internet, triệt để lợi dụng những mâu thuẫn, tranh chấp, khiếu nại, tố cáo về đất đai trong Nhân dân để lôi kéo, kích động người dân tập trung đông người gây rối trật tự công cộng; công khai đăng tải, chia sẻ trên các trang mạng xã hội để kêu gọi các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước ủng hộ về vật chất, tinh thần cho các hoạt động chống phá, đặt ra nhiệm vụ quan trọng là phải đẩy mạnh việc sử dụng mạng Internet để nâng cao hiệu quả tuyên truyền, vận động Nhân dân tham gia phòng ngừa tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai; chủ động tuyên truyền, kịp thời cung cấp, trao đổi thông tin chính xác, khách quan về tình hình ANTT, trong đó có tình hình tranh chấp, khiếu nại, tố cáo về đất đai để phối hợp với các ban ngành, đoàn thể tuyên truyền, giúp Nhân dân hiểu rõ bản chất sự việc cũng như âm mưu của các đối tượng xấu, tránh bị lôi kéo, kích động, định hướng dư luận. Tăng cường tuyên truyền thông qua các phương tiện thông tin đại chúng với các nội dung ngắn gọn sâu sắc, phong phú, dễ hiểu,

để thực hiện; kịp thời phát hiện, đưa tin gương người tốt, việc tốt, những quần chúng tiêu biểu trong công tác bảo đảm ANTT để quần chúng noi theo.

Thứ tư, xây dựng quy chế phối hợp và tổ chức tốt quan hệ phối hợp giữa các lực lượng trong phòng ngừa tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai

Chú trọng xây dựng và ký kết quy chế phối hợp giữa lực lượng công an với các cơ quan, ban ngành trong phòng ngừa, giải quyết các tranh chấp, khiếu nại, tố cáo nói chung và phòng ngừa tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai nói riêng. Quy chế phối hợp phải xác định rõ mục đích, yêu cầu, nguyên tắc phối hợp; nội dung, hình thức, cơ chế, trách nhiệm phối hợp, trong đó quy định trách nhiệm cụ thể của từng đơn vị, lực lượng trong quá trình thực hiện các nội dung phối hợp; phân công đơn vị chịu trách nhiệm theo dõi, hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc thực hiện quy chế phối hợp; quy định rõ thời gian tiến hành giao ban, sơ kết rút kinh nghiệm thực hiện quy chế phối hợp... Nội dung phối hợp phải được mở rộng, chú ý đi vào thực chất, đi thẳng vào những vấn đề còn tồn tại, hạn chế trong phòng ngừa, giải quyết các tranh chấp, khiếu nại, tố cáo về đất đai; xác định được những điểm mạnh cần phát huy, những bất cập cần tháo gỡ. Phối hợp trong trao đổi, xác minh thông tin, tài liệu liên quan đến các vụ tranh chấp, khiếu nại, tố cáo về đất đai phải được tiến

hành một cách nhanh chóng, chính xác, kịp thời, thể hiện tinh thần, trách nhiệm chung; phối hợp trong việc tiếp nhận, giải quyết các tranh chấp, khiếu nại, tố cáo về đất đai; tiến hành các biện pháp phòng ngừa, giải quyết các vụ tranh chấp, khiếu nại, tố cáo về đất đai phải phân công nhiệm vụ cụ thể, có sự chỉ đạo thống nhất, gắn với trách nhiệm của từng lực lượng.

Thứ năm, tổ chức kiện toàn, nâng cao năng lực công tác cho lực lượng chuyên trách, nòng cốt phòng ngừa tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai

Xuất phát từ chủ trương đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy Bộ Công an tinh gọn, hoạt động có hiệu lực, hiệu quả và xây dựng lực lượng công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại. Để kiện toàn, nâng cao năng lực công tác cho lực lượng chuyên trách, nòng cốt phòng ngừa tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai nên cần phải tăng cường nguồn lực, trang bị những điều kiện cần thiết cho lực lượng công an chuyên trách. Nghiên cứu sắp xếp, bố trí lực lượng công an chuyên trách phòng ngừa tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai đủ về số lượng, đảm bảo về chất lượng đáp ứng yêu cầu của tình hình mới. Có chế độ chính sách, đầu tư kinh phí, phương tiện, thiết bị kỹ thuật cho lực lượng công an chuyên trách phòng ngừa tội phạm gây rối trật tự công cộng do tranh chấp, khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai ■

PHÁT TRIỂN KINH TẾ... (Tiếp theo trang 50)

dân trong tỉnh trong thể bố trí chiến lược xây dựng KVPT; tầm quan trọng của công tác xây dựng KVPT trong quá trình phát triển KT-XH nói chung và kinh tế du lịch nói riêng trên địa bàn tỉnh và cả nước.

Với việc thực hiện đồng bộ những giải pháp hữu hiệu trên đây sẽ góp phần đưa ngành du lịch phát triển tương xứng với vị trí, tiềm năng, thế mạnh tài nguyên du lịch tỉnh, thực sự

là viên “kim cương xanh”, vừa bảo đảm không làm ảnh hưởng đến thể bố trí chiến lược quốc phòng của tỉnh, của Quân khu 4 và cả nước, góp phần quan trọng trong củng cố, xây dựng KVPT tỉnh, huyện, thị xã, thành phố vững chắc, xây dựng thế trận lòng dân, thế trận quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân, biên phòng toàn dân ngày càng vững mạnh, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới ■